

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Είναι γνωστό ότι η ανάπτυξη και επομένως η προκοπή ενός μεγάλου τμήματος της ελληνικής επικράτειας έχει αφεθεί στην «εύκολη λύση» του τουρισμού.

Για να πετύχει μια τουριστική πολιτική, ... απαιτούνται ... διαρκή ατομική και συλλογική προσπάθεια.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες, διαβάζουμε ή ακούμε για αυθαίρετη δόμηση...

Εξάλλου με τον οικοδομικό οργανισμό που παρατηρείται σε ορισμένα μικρά νησιά μας, όπου δεν αφήνεται χωράφι ή αιμασιά... ανεκμετάλλευτη, σε μερικά χρόνια θα κάνουν την εμφάνισή τους τερατόμορφες πόλεις που θα καταλαμβάνουν όλη τη νησιωτική έκταση και στις οποίες είναι βέβαιο ότι σπάνια θα πατάει πόδι τουρίστα.

Το ανησυχητικό είναι ότι όλα αυτά τα αρνητικά φαινόμενα βρίσκουν πρόσφορο έδαφος και αναπτύσσονται όχι μόνο εξαιτίας των αδυναμιών της κρατικής μηχανής αλλά ορισμένες φορές και επειδή έχουν τις... ευλογίες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο τουρίστας δύσκολα ξαναπερνά από μέρη όπου συνάντησε αγένεια, κλεψιά, βρωμιά, κυριαρχία του τσιμέντου και της ασφάλτου, έντονη την παρουσία της μπουλντόζας, εξαφάνιση της βλάστησης και κτίσιμο κάθε σπιθαμής εδάφους, κακόγουστες και τερατώδεις κατασκευές, βιασμό των ακτών, εγκαταλελειμμένα ναυάγια και άλλα ανάλογα.

Η εύκολη λύση του τουρισμού του Μιχάλη Τιβέριου

Είναι γνωστό ότι η ανάπτυξη και επομένως η προκοπή ενός μεγάλου τμήματος της ελληνικής επικράτειας έχει αφεθεί στην «εύκολη λύση» του τουρισμού. Έτσι ορισμένα επίσημα χείλη αυτού του τόπου, για να δώσουν προφανώς έμφαση στη φαινομενικά χρυσοφόρα αυτή πολιτική, έχουν φτάσει στο σημείο να ξεστομίζουν ακόμη και φράσεις - σλόγκαν όπως η παρακάτω «όλη η Ελλάδα είναι χώρα τουριστική». Χαθήκαμε αν τα πράγματα είναι έτσι! Αντιθέτως μάλιστα θα μπορούσα να πω ότι η ιδιοσυγκρασία και η συμπεριφορά ενός μεγάλου τμήματος του λαού μας, όπως έχει διαμορφωθεί κυρίως τις τελευταίες δεκαετίες, κάθε άλλο παρά συνάδει προς την παραπάνω πολιτική. Π.χ. δύσκολα οι Έλληνες κάνουν τις... υποκλίσεις που απαιτεί η τουριστική επαγγελματική συνείδηση. Επομένως το όλο εγχείρημα για όσους έχουν εναποθέσει τις ελπίδες τους στον τουρισμό χωρίς να φροντίσουν να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του ίσως αποδειχτεί τελικά μπουρτανγκ.

Για να πετύχει μια τουριστική πολιτική, και αυτό σημαίνει διαρκή προσέλκυση τουριστών και μάλιστα κατά το δυνατόν υψηλών εισοδημάτων, απαιτούνται, εκτός των άλλων, αποτελεσματικό και σωστά οργανωμένο κράτος, εξειδικευμένο και αδιάφθορο ανθρώπινο δυναμικό, ικανό να σχεδιάζει και να θέτει σε εφαρμογή μακρόπνοους προγραμματισμούς, κατάλληλη συμπεριφορά από όλα τα άτομα που έρχονται σε επαφή με τον τουρίστα (και αυτά είναι πάρα πολλά), διαρκή ατομική και συλλογική προσπάθεια. Και οι επιδόσεις μας στα παραπάνω, κατά κοινή ομολογία, δεν μπορούμε να πούμε ότι είναι ζηλευτές.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες, διαβάζουμε ή ακούμε για αυθαίρετη δόμηση - ο καθένας που κατέχει γόμια ή παράνομα ένα κομμάτι γης θεωρεί αναφαίρετο δικαίωμά του να το κτίσει και μάλιστα με τον τρόπο που επιθυμεί - για κτίσιμο τάχατες παραδοσιακών οικισμών σε μέρη όπου κυριαρχούσε άλλοτε βλάστηση ή μυστήρια ερημιά, αφού ανοίχτηκαν με μπουλντόζες οι απαραίτητοι δρόμοι, κόπηκαν δένδρα, μπαζώθηκαν ρέματα, «ξεφύτρωσαν» με κατάλληλα φράγματα αμμουδιές και πολλά άλλα.

Εξάλλου με τον οικοδομικό οργανισμό που παρατηρείται σε ορισμένα μικρά νησιά μας, όπου δεν αφήνεται χωράφι ή αιμασιά... ανεκμετάλλευτη, σε μερικά χρόνια θα κάνουν την εμφάνισή τους τερατόμορφες πόλεις που θα καταλαμβάνουν όλη τη νησιωτική έκταση και στις οποίες είναι βέβαιο ότι σπάνια θα πατάει πόδι τουρίστα. Ακόμη δεν λείπουν φαινόμενα αισχροκέρδειας ή ανάρμοστης συμπεριφοράς προς τον «ξένον» και, αν στο ε-

μπόριο ισχύει μια φορά η αρχή που θέλει τον πελάτη να έχει πάντα δίκιο, στον τουρισμό αυτό ισχύει δύο φορές.

Το ανησυχητικό είναι ότι όλα αυτά τα αρνητικά φαινόμενα βρίσκουν πρόσφορο έδαφος και αναπτύσσονται όχι μόνο εξαιτίας των αδυναμιών της κρατικής μηχανής αλλά ορισμένες φορές και επειδή έχουν τις... ευλογίες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η δημοκρατία είναι, σύμφωνα με τα κοινώς παραδεδεγμένα, το καλύτερο πολίτευμα, είναι ωστόσο και το πιο ευάλωτο. Δεν αποκλείει κανέναν από τα κοινά. Ωστόσο κάποια μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται, ώστε οι υποψήφιοι μνηστήρες σημαντικών δημοσίων αξιωμάτων, όπως είναι το δημαρχιακό αξίωμα, να ελέγχονται κατά πόσο διαθέτουν τα προσόντα και τις γνώσεις που απαιτούνται για τη σωστή άσκηση ενός τέτοιου λειτουργήματος. [...] Το ίδιο θα πρέπει να γίνεται και με τους υποψήφιους υπουργούς και με όσους προορίζονται να καταλάβουν κάποιο σημαντικό αξίωμα. Μια υπερκομματική επιτροπή ειδικών να διερευνά κατά πόσο οι υποψήφιοι γνωρίζουν τον τομέα που καλούνται να διευθύνουν. Είναι κάτι που σε ορισμένες χώρες εφαρμόζεται με καλά αποτελέσματα. Άλλωστε δεν πιστεύω να υπάρχει κανείς που να θεωρεί όλους όσοι ασχολούνται με την πολιτική ιδιαίτερα προικισμένους και παντογνώστες και επομένως τέτοιου είδους ελέγχους περιττούς. Οι πάντες γνωρίζουν ότι στον τόπο μας τα παραπάνω πόστα συχνά καταλαμβάνονται με κριτήρια πολύ λίγο αξιοκρατικά. Ο τρόπος πλήρωσής τους, όχι σπάνια, αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση κομματικών σκοπιμοτήτων και στη διατήρηση κομματικών ισορροπιών. Ο λαός δεν είναι σε θέση να ελέγχει τις γνώσεις και τα προσόντα αυτών που ψηφίζει και η λαϊκή ψήφος με κανέναν τρόπο δεν μπορεί να είναι το αποδεικτικό καταλληλότητας για την κατοχή υπευθύνων δημοσίων θέσεων.

Επανερχόμενος στην επίκαιρη λόγω εποχής τουριστική ανάπτυξη της χώρας, υπενθυμίζω και κάτι το αυτονόητο: ότι δηλαδή ο τουρίστας δύσκολα ξαναπερνά από μέρη όπου συνάντησε αγένεια, κλεψιά, βρωμιά, κυριαρχία του τοιμέντου και της ασφάλτου, έντονη την παρουσία της μπουλντόζας, εξαφάνιση της βλάστησης και κτίσιμο κάθε σπιθαμής εδάφους, κακόγουστες και τερατώδεις κατασκευές, βιασμό των ακτών, εγκαταλελειμμένα ναυάγια και άλλα ανάλογα. Κάποια από τα παραπάνω μπορεί να διορθωθούν, άλλα όμως όχι. Όταν λοιπόν ο τουρισμός... στερέψει, ποιος θα πληρώσει τα... σπασμένα και από ποιόν θα ζητηθούν... τα ρέστα;

Η Αθηναϊκή Δημοκρατία έδινε τη δυνατότητα να ζητούνται ευθύνες από τον πολιτικό εκείνο που παρέσερνε τον λαό σε πράξεις και σε έργα τέτοια που, ύστερα από κάποιο χρονικό διάστημα, αποδεικνύονταν επιζήμια και καταστροφικά για τον τόπο. Μήπως θα πρέπει να σκεπτόμαστε τη θέσπιση παρόμοιων νόμων; Όσο για τους αρμοδίους, ας μας αναφέρουν στον ετήσιο απολογισμό τους - εκτός από το πασό του συναλλάγματος που εισέρρευσε στη χώρα και τα άλλα οικονομικά κέρδη που επέφερε η τουριστική πολιτική μας - και τον βαθμό κακοποίησης του ελληνικού τοπίου και εκφυλισμού της ψυχής των ανθρώπων αυτής της χώρας που συντελέστηκε εξαιτίας της, το πόσο βάνουσα λαβώθηκαν η ιστορία μας, η αισθητική μας και η υπερηφάνεια μας, το πόσο αλλοτριώθηκαν τα ήθη και τα έθιμά μας και, γιατί όχι, το πόσο λιγότερο Έλληνες γίναμε.

Από την εφημερίδα το «Το Βήμα», 07/09/1997

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 120 περίπου λέξεις.
2. Να γράψετε τα συνώνυμα των λέξεων: **αποδειχτεί, ομολογία, αναφαίρετο, προικισμένους, βάνουσα, επιζήμια**
3. Να αναπτύξετε την παρακάτω θέση σε μια παράγραφο 80 περίπου λέξεων:

4. Ποια η δομή της παραγράφου: «Εξάλλου με τον οικοδομικό ... αυτό ισχύει δύο φορές».
5. Ποια μέθοδο πειθούς χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στην παράγραφο: «Επανερχόμενος ... τα ρέστα;»;
6. Τι δηλώνουν οι παρακάτω λέξεις και για ποιο σκοπό χρησιμοποιούνται;
επομένως, εξάλλου, ακόμη, άλλωστε, δηλαδή
7. Ορισμένα επίσημα κείμενα αυτού του τύπου, για να δώσουν προφανώς έμφαση στη φαινομενικά χρυσοφόρα αυτή πολιτική (του τουρισμού), έχουν φτάσει στο σημείο να ξεστομίζουν ακόμη και φράσεις - σλόγκαν όπως η παρακάτω «όλη η Ελλάδα είναι χώρα τουριστική». Ποια αρνητικά και ποια θετικά πιστεύετε ότι δημιουργεί ο τουρισμός στη χώρα μας; Να εκθέσετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 550 λέξεων.

ΔΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ

N. Ρουσάκης

Φιλολογικό Φροντιστήριο